

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Pilotaż i przewodnictwo turystyczne po Polsce
(nazwa specjalności)

Nazwa	METODYKA PILOTAŻU I PRZEWODNICTWA
Nazwa w j. ang.	<i>Courier and tour guide services - methodology of the work</i>

Koordynator	dr Witold Warcholik	Zespół dydaktyczny
		dr Witold Warcholik dr Paweł Krąż
Punktacja ECTS*	10	

Opis kursu (cele kształcenia)

Poznanie specyfiki pracy pilota wycieczek i przewodnika turystycznego poprzez udział w wykładach i ćwiczeniach audytoryjnych oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach terenowych (wykonywanie zadań pilotów wycieczek i przewodników turystycznych). Dodatkowo, po ukończeniu kursu, student posiada wiedzę na temat prawnych uwarunkowań pracy pilota wycieczek i przewodnika, zakresu praw i obowiązków pilota i przewodnika oraz specyfiki obsługi grupy. Ma świadomość wystąpienia problemów związanych z opieką nad turystami oraz nabywa podstawowe umiejętności w zakresie ich rozwiązywania.

Efekty uczenia się

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01. Potrafi zdefiniować zakres praw i obowiązków pilota i przewodnika w obsłudze ruchu turystycznego	W03
	W02. Zna specyfikę ruchu turystycznego na terenach górskich, miejskich, chronionych oraz w obrębie obiektów muzealnych.	W03
Umiejętności	U01. Znając specyfikę umów turystycznych potrafi potencjalnie sprawować opiekę nad turystami i czuwać w imieniu organizatora turystyki nad sposobem świadczenia usług turystycznych na rzecz turystów.	U01
	U02. Znając obowiązki pilota wycieczek poprawnie merytorycznie wskazuje na lokalne atrakcje oraz przekazuje podstawowe informacje dotyczące odwiedzanego miejsca.	U02
	U03. Znając obowiązki przewodnika turystycznego udziela turystom lub odwiedzającym fachowej i aktualnej informacji o obszarach lub obiektach.	U03
	U04. Opanował warsztat pracy z grupą w różnych warunkach terenowych, w tym pomieszczeniach zamkniętych, przy różnej liczebności grup, umiejętnie przekazuje treści przy użyciu aparatu mowy.	U04

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01. Potrafi zmaksymalizować warunki bezpieczeństwa turystów podczas imprezy turystycznej, w tym takiej, która wymaga użycia odpowiednich technik i specjalistycznego sprzętu.	K01
K02. Potrafi kierować swoją karierą zawodową w zakresie pilotażu i przewodnictwa, poprzez podnoszenie kompetencji zawodowych, m.in. kursy, szkolenia, certyfikaty.	K02	

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	20			50								

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia prowadzone są w formie: a) wykładu w sali wykładowej lub w terenie, b) ćwiczeń audytoryjnych, c) ćwiczeń terenowych na terenie Krakowa i obszarów górskich Małopolski (studenci prowadzą jako potencjalni przewodnicy grupę w terenie otwartym przy obiekcie dziedzictwa przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego oraz w salach muzeum, obiekcie sakralnym, miejscu martyrologii i cmentarzu), d) wycieczki autokarowej lub pieszej (studenci pełnią funkcję pilota wycieczek i przewodnika turystycznego na uzgodnionym wcześniej odcinku).

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01				X							X	X	
W02				X									
U01				X							X	X	
U02				X		X					X	X	
U03				X		X							
U04				X									
K01								X					
K02								X					

Kryteria oceny
 Semestr 3: zaliczenie z oceną = test zaliczeniowy (100% oceny, treści wykładu i ćwiczeń)
 Semestr 4: zaliczenie z oceną = test zaliczeniowy (70% oceny = treści wykładów i ćwiczeń) + oprowadzanie grupy studentów w terenie górskim (30% oceny).
 Semestr 5: oprowadzanie/pilotowanie grupy w terenie (100% oceny).
 Semestr 6: egzamin pisemny lub ustny = treści z semestru 3,4,5,6.
Zakresy ocen w testach zaliczeniowych i egzaminach: 3.0 = 50%, 4.0 = 70%, 5.0 = 90%

Uwagi Aktywna obecność na zajęciach w terenie – obowiązkowa obecność.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Program wykładów:

1. Prawne uwarunkowania pracy pilota wycieczek i przewodnika turystycznego.
2. Uprawnienia przewodników miejskich, terenowych i górskich.
3. Uprawnienia pilotów wycieczek.
4. Współczesne kursy i szkolenia umożliwiające uzyskanie uprawnień do prowadzenia działalności turystycznej.
5. Zakres tematyczny egzaminów państwowych na przewodnika miejskiego, terenowego, górskiego i pilota wycieczek.
6. Zapotrzebowanie na usługi przewodnickie w Polsce.
7. Zapotrzebowanie na usługi pilockie w Europie.
8. Stan, przygotowanie, braki przygotowania pilotów i przewodników w Polsce.
9. Charakterystyka typowych grup turystycznych
10. Warsztat pracy pilota wycieczek i przewodnika turystycznego. Wyposażenie pilota i przewodnika.
11. Słowo jako narzędzie pracy przewodnika, emisja głosu, słownictwo, błędy językowe, anegdota.
12. Specyfika pracy przewodnika górskiego.
13. Specyfika pracy przewodnika miejskiego.
14. Bezpieczeństwo grupy.

Program ćwiczeń:

Blok audytoryjny:

1. Umiejętności związane z przygotowaniem do imprezy turystycznej, teczka imprezy.
2. Umiejętności usprawniające przebieg imprezy turystycznej.
3. Treści i umiejętności warunkujące zdanie egzaminu na przewodnika i pilota wycieczek.

Blok terenowy 1:

1. Gry miejskie
2. Questing
3. MnO i Bno jako element gier terenowych
4. Geocaching i inne gry GNSS jako element gier terenowych

Blok terenowy 2:

W trakcie ćwiczeń terenowych każdy ze studentów pełni funkcję przewodnika turystycznego (na uzgodnionym wcześniej odcinku), m.in.:

1. Umiejętności związane z przygotowaniem do oprowadzania, fazą realizacji i zamknięcia zwiedzania obiektu.
2. Oprowadzanie grupy wycieczkowej w terenie otwartym przy obiekcie dziedzictwa przyrodniczego.
3. Oprowadzanie grupy wycieczkowej w terenie otwartym przy obiekcie dziedzictwa kulturowego.
4. Oprowadzanie grupy wycieczkowej w obiekcie sakralnym.

Blok terenowy 3:

W trakcie ćwiczeń terenowych – wycieczka autokarowa lub piesza - każdy ze studentów pełni funkcje pilota wycieczek i przewodnika turystycznego (na uzgodnionym wcześniej odcinku), m.in.:

1. Umiejętności związane z przygotowaniem do wycieczki autokarowej i pieszej, fazą realizacji i zamknięcia imprezy turystycznej.
2. Posługiwanie się mikrofonem w autokarze, pomieszczeniu zamkniętym i na wolnym powietrzu.
3. Specyfika prowadzenia wycieczek autokarowych, współpraca z kierowcą, praca z mapą, obsługa nawigatora GPS.

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

Characterizing a guide and their role.
Identification and hierarchy of attributes and skills of guides.
Develop guiding skills and knowledge.
Modern methods of guiding tours.
Analysis of guide's competences and types of services.

Wykaz literatury podstawowej

Armin Mikos von Rohrscheidt, 2014, Współczesne przewodnictwo miejskie. Metodyka i organizacja interpretacji dziedzictwa, Wyd. Proksenia/KULTOUR.PL, ss. 576
Radosław Szafranowicz-Małozięć, 2015, Podręcznik pilota wycieczek. Warsztat praktyczny, Wyd. KadryTurystyki.pl, ss. 484.

Wykaz literatury uzupełniającej

Zygmunt Kruczek, 2014, Kompendium pilota wycieczek, ss. 328.
 Maria Chomka, Agnieszka Łabęcka, Natalia Ptak, Olga Piechowska, Magdalena Ratajczyk, Ewelina Szłapa, e-book: Podręcznik dla pilotów wycieczek.
 Warcholik W., 2013, Poziom wiedzy potencjalnych kadr turystycznych - studentów kierunków „geografia” oraz „turystyka i rekreacja” - w kontekście deregulacji zawodów przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG, t. 24, Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków.
 Warcholik W., 2014, Turystyka kulturowa - na krakowskiej planszy gry miejskiej, Turystyka Kulturowa, nr 7, s. 6-19.
 Warcholik W., 2019, Szlaki questingowe w obszarach miejskich na przykładzie Krakowa, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Geographica”, 13, s. 97-110.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	50
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	30
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	50
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	70
	Przygotowanie do egzaminu	30
Ogółem bilans czasu pracy		250
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		10